

Analysen er lavet i samarbejde med BUPL

Store sociale forskelle i brugen af fritidstilbud i indskoling

AE har i samarbejde med BUPL undersøgt, hvilke børn i indskoling der hhv. er og ikke er indskrevet i et pædagogisk fritidstilbud (SFO mv.). På landsplan er knap 89 pct. af børn i 0. til 3. klasse indskrevet i et fritidstilbud, men analysen viser, at der er store forskelle på tværs af forældres sociale baggrund.

af analysechef Emilie Agner Damm,
senioranalytiker Sune Caspersen &
stud. polit. Nanna Warmning

20. marts 2024

Analysens hovedkonklusioner

- Mere end hvert tredje barn, som ikke er indskrevet i et pædagogisk fritidstilbud, har mindst én forælder uden for arbejdsmarkedet. Det gælder for hvert femte barn, som går i fritidstilbud.
- Hvert tredje barn, der ikke er tilmeldt et pædagogisk fritidstilbud, er enten indvander eller efterkommer.
- Hver tredje indskolingselev, der ikke er indskrevet i et pædagogisk fritidstilbud, kommer fra arbejderklassen. Til sammenligning udgør børn fra arbejderklassen 24 pct. af alle børn i de pågældende årgange.
- Børn, der ikke går i et pædagogisk fritidstilbud, har højere fravær i skolen og har oftere fået en forebyggende foranstaltning. Samtidig modtager de oftere specialundervisning.

Kontakt

Analysechef
Emilie Damm Klarskov
Tlf. 27 35 85 95
ead@ae.dk

Stor forskel på brug af fritidstilbud på tværs af social baggrund

I samarbejde med BUPL har AE undersøgt, hvilke børn der er og ikke er indskrevet i fritidstilbud i indskolingen (0.-3. klasse). Fritidstilbud i indskolingen dækker over SFO mv. Analysen ser alene på børn, der går i folkeskole.

Helt overordnet går de fleste folkeskoleelever i 0.-3. klasse i SFO eller lignende fritidstilbud. 88,7 pct. af børnene er indskrevet i et pædagogisk fritidstilbud. Det svarer til, at ca. 173.000 børn går i SFO, mens ca. 22.000 ikke gør. Analysen viser store sociale forskelle i, hvor stor en andel af indskolingselever, der er indskrevet i et fritidstilbud.

Der er desuden markante kommunale forskelle, der dog ikke er yderligere beskrevet i denne analyse.

TABEL 1

Antallet af folkeskoleelever i fritidstilbud falder med alderen

Tabellen viser antallet af folkeskoleelever i indskolingen fordelt på, om de er indskrevet i et fritidstilbud eller ej.

	I fritidstilbud	Ikke i fritidstilbud	I alt	Andel i fritidstilbud
0. klasse	48.230	3.060	51.290	94,0%
1. klasse	45.200	3.680	48.880	92,5%
2. klasse	42.375	5.425	47.800	88,7%
3. klasse	37.610	9.920	47.530	79,1%
I alt	173.415	22.085	195.500	88,7%

Anm.: 2022-tal.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

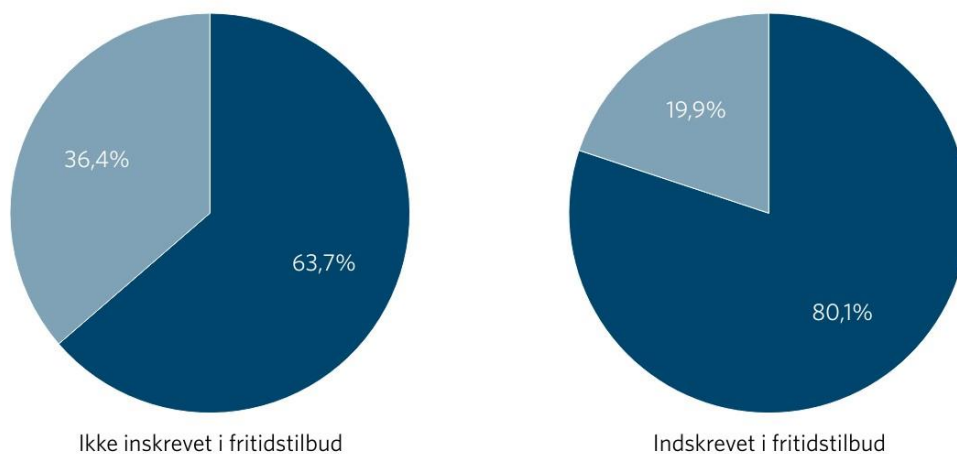
Figur 1 viser, at 36,4 pct. af de elever, som ikke er indskrevet i et fritidstilbud, har mindst én forældre, som langvarigt har været uden for arbejdsmarkedet. Til sammenligning gælder det samme for 19,9 pct. af de elever, som er indskrevet i fritidstilbud. Der er således en stærk sammenhæng mellem forældres sociale baggrund, og hvorvidt børn er indskrevet i fritidstilbud. I bilaget ses desuden en opdeling på sociale klasser for børn, der henholdsvis er og ikke er indskrevet i fritidstilbud. Opdelingen viser, at børn fra klassen uden for arbejdsmarkedet og børn fra arbejderklassen er markant overrepræsenteret blandt de børn, der ikke er indskrevet i et fritidstilbud.

FIGUR 1

Mere end hver tredje elev, der ikke er indskrevet i fritidstilbud, har mindst en forældre uden for arbejdsmarkedet

Figuren viser andelen af folkeskolelever i 0-3. klasse, hvor mindst en af forældrene har stået langvarigt uden for arbejdsmarkedet.

■ Begge forældre beskæftiget eller studerende ■ Mindst en forældre uden for arbejdsmarkedet

Anm.: Forældre tæller som værende langvarigt uden for arbejdsmarkedet, hvis de har været beskæftiget i mindre end 20 pct. af 2022 og hverken er selvstændige eller studerende.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre

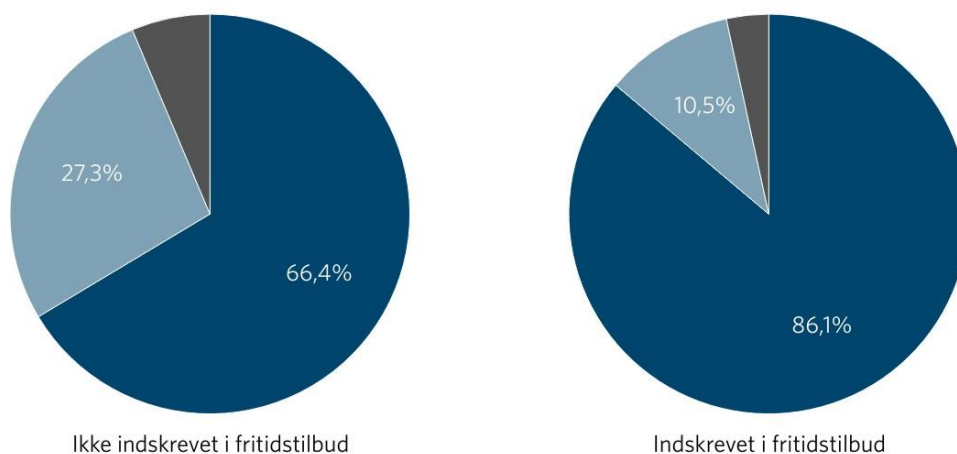
Figur 2 viser herkomstfordelingen blandt børn i og uden for fritidstilbud. 86,1 pct. af børn i fritidstilbud er af dansk oprindelse, mens det kun gælder for 66,4 pct. af børn, der ikke er indskrevet i fritidstilbud. Indvandrere og efterkommere deltager således sjældnere i fritidstilbud end børn af dansk herkomst.

FIGUR 2

Hver tredje elev der ikke er indskrevet i fritidstilbud er indvandrer eller efterkommer

Figuren viser 0-3. klasse elevers brug af fritidstilbud og herkomst.

■ Dansk ■ Indvandrere og efterkommere, ikke-vestlige lande
■ Indvandrere og efterkommere, vestlige lande

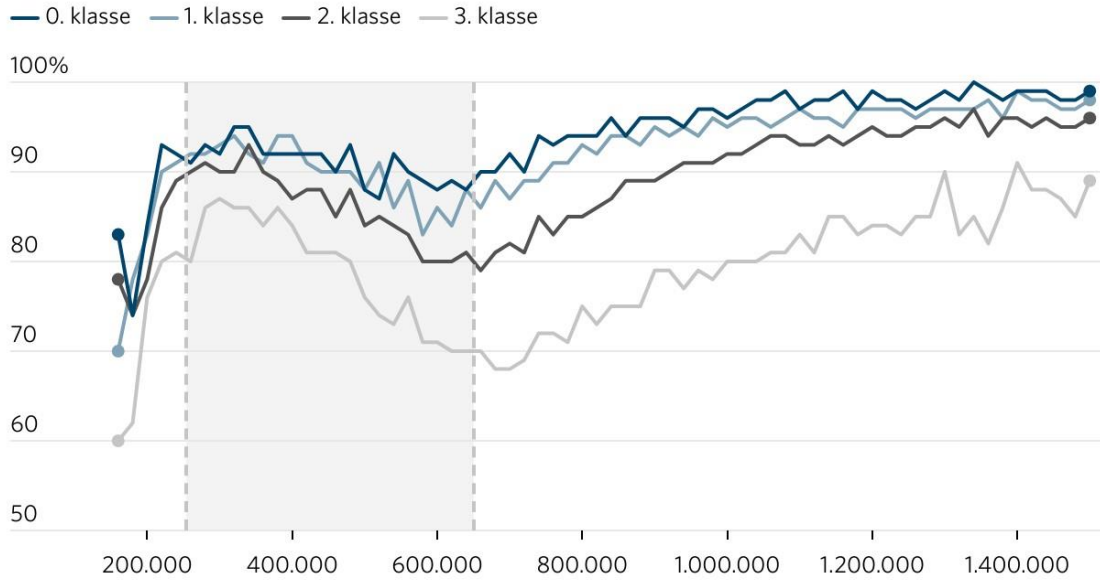
Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre

Der er ikke bare en sammenhæng mellem det at være indskrevet i et pædagogisk fritidstilbud og ens forældres arbejdsmarkedstilknytning, men faktisk er der også en sammenhæng mellem husstandsindkomsten og det at være indskrevet i et fritidstilbud. Det fremgår af Figur 3, der viser andelen af elever, der er indskrevet i et fritidstilbud henover indkomstfordelingen. Blandt børn fra familier med de allerlaveste indkomster går færrest i fritidstilbud. Henover det interval af indkomstfordelingen, hvor fripladstilskuddet aftrappes, falder andelen af børn i fritidstilbud. Over grænsen for tilskud stiger andelen af børn i fritidstilbud med husstandsindkomsten. Denne effekt ses tydeligst for børn i 2. og 3. klasse.

FIGUR 3

Stor forskel i brugen af fritidstilbud på tværs af forældres indkomst

Figuren viser andelen af folkeskoleelever indskrevet i fritidstilbud opdelt på husstandsindkomst.

Anm.: Det markerede areal angiver intervallet for aftrapning af fripladstilskud for enlige forsørgere.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

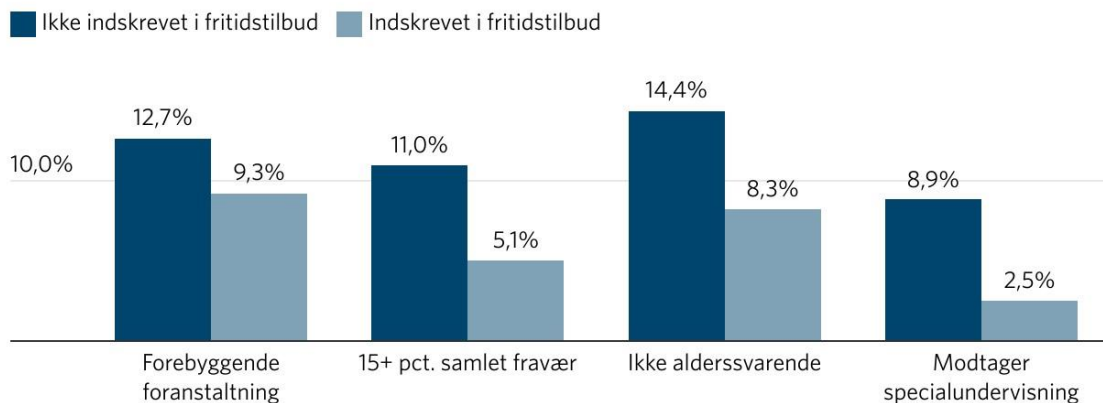
Udover forskelle i børnenes ophav, deres forældres arbejdsmarkedsmarkedstilknytning og indkomst, adskiller børnene sig også fra hinanden på områder, der handler om dem selv. Af Figur

4 fremgår det, at børn uden for fritidstilbud oftere har modtaget en forebyggende foranstaltning, oftere modtager specialundervisning, har mere fravær og oftere går på et ikke-alderssvarende klassetrin. Sidstnævnte gælder især for børn, der er yngre, end deres klassetrin tilsiger.

FIGUR 4

Folkeskoleelever, der ikke er indskrevet i fritidstilbud, adskiller sig fra deres jævnaldrende på flere punkter

Figuren viser andelen 0.-3. klasse elever som har forebyggende foranstaltninger, lav trivsel, modtager specialundervisning og går på et ikke-alderssvarende klassetrin for de som er og ikke er indskrevet i fritidstilbud.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre

Metodeboks

Populationen består af personer der gik i 0.-3. klasse i folkeskolen oktober 2022. Population inddeles efter hvorvidt eleven i oktober 2022 var indskrevet i et pasningstilbud, såsom skolefritidsordning (SFO), fritidshjem eller klub.

En række baggrundskarakteristikker som alder, herkomst, forældrenes højeste fuldførte uddannelse og hvorvidt eleven tidligere er blevet anbragt eller har modtaget forebyggende foranstaltninger, tilkøbes populationen. I denne analyse benyttes alderen til at bestemme hvorvidt den enkelte elev går på et alderssvarende klassetrin. Dette er defineret som at 0. klasse eleverne 1. januar i 2023 er 6 år, 1. klasserne er 7 år, 2. klasse elever er 8 år og 3. klasse elever er 9 år.

Dernæst kobles elevens [sociale klasse](#) på populationen. Den sociale klasse refererer i denne analyse til familiens sociale klasse i 2022. Forældrenes personlige socialklasse er benyttes til at bestemme andelen af elever hvor mindst en af forældrene står langvarigt uden for arbejdsmarkedet. Derudover er den samlede årlige personlige indkomst (PERINDKIALT_13) for hele husstanden tilkøbet, da denne benyttes til at udregne [fripladstilskud](#). Husstandsindkomsten er afrundet til nærmeste 20.000 kr.

Slutteligt kobles om eleven modtager specialundervisning og fraværsmålinger fra folkeskolen på populationen. Fraværsmålingerne er fra 2021/2022 skoleåret og derfor ikke angivet for 0. klasse. 1.-3. klasse elever som *ikke* gik i folkeskole året før (skoleåret 2021/2022) indgår ligeledes ikke i opgørelserne med fravær.

BILAGSTABEL 1

Arbejderklassens børn udgør hver tredje elev, der ikke er indskrevet i fritidstilbud

Tabellen viser for 0.-3. klasses folkeskoleelever fordelingen af familiens højeste socialklasse opdelt på, om barnet er indskrevet i fritidstilbud eller ej.

	Ikke indskrevet i fritidstilbud	Indskrevet i fritidstilbud	I alt
Overklasse	1,5%	3,5%	3,2%
Højere middelklasse	11,1%	25,9%	24,2%
Middelklasse	30,1%	31,9%	31,7%
Arbejderklasse	35,2%	23,0%	24,4%
Uden for arbejdsmarkedet	7,9%	6,3%	6,5%
Familie m. voksne studerende	6,2%	7,6%	7,4%
Andre familier uden for klasserne	0,1%	0,0%	0,0%
Uoplyst	7,9%	1,9%	2,6%
I alt	100,0%	100,0%	100,0%

Anm.: Kategorien "Uoplyst" omfatter familier for hvem det ikke er muligt at opgøre en socialklasse på grund af nylig tilflytning, manglende skattepligt, dødsfald i familien o. lign.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre

BILAGSFIGUR 2

Elever, der er ældre eller yngre end deres klassetrin tilsiger, er oftere ikke indskrevet i fritidstilbud

Tabellen viser andelen, som er indskrevet fritidstilbud, for indskolingselever, som er henholdsvis, yngre, ældre eller den alder som deres klassetrin tilsiger.

	Ikke indskrevet i fritidstilbud	Indskrevet i fritidstilbud	I alt
Alderssvarende	10,6%	89,4%	100,0%
Yngre	25,3%	75,3%	100,0%
Ældre	17,5%	82,5%	100,0%
I alt	11,3%	88,7%	100,0%

Anm.: Alderssvarende er defineret som at eleven 1. januar 2023 er 6 år for 0. klasse, 7 år for 1. klasse, 8 år for 2. klasse og 9 år for 3. klasse.

Tablet: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af Danmarks statistiks registre